

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **X**
státní příslušnost Ukrajina
t. č. v Příjímacím středisku Praha-Ruzyně, Aviatická 1017/2, Praha 6
zastoupen advokátem JUDr. Tomášem Tomšíčkem
sídlem Vlastina 602/23, Plzeň

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2024, č. j. OAM-318/LE-LE05-D04-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Tomáši Tomšíčkovi se odměna za zastupování nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zastavil řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť ji shledal nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona (k posouzení žádosti je příslušný jiný stát Evropské unie). Současně rozhodl, že státem příslušným pro posouzení žalobcovy žádosti podle nařízení č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem

třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Rumunsko.

2. Ke skutkovým okolnostem žalovaný uvedl, že žalobce přicestoval do ČR letecky dne 1. 3. 2024 linkou z Bukurešti. Při hraniční kontrole bylo zjištěno, že je veden v evidenci nežádoucích osob a byl mu uložen zákaz vstupu do ČR od 31. 3. 2015 do 9. 8. 2024 (z tohoto důvodu byl žalobci odepřen vstup na území ČR již dne 7. 5. 2023 a opakovaně dne 19. 5. 2023). Žalobci byl proto odepřen vstup. Následně téhož dne v tranzitním prostoru mezinárodního Letiště Václava Havla podal žádost o mezinárodní ochranu.
3. Dne 6. 3. 2024 žalobce při poskytnutí údajů k podané žádosti mimo jiné sdělil, že dříve vystupoval pod identitou Y, kterou užíval na základě padělaného litevského pasu. Dále vypověděl, že z Ukrajiny odcestoval v květnu 2023 a ilegálně se dostal do Rumunska, poté cestoval do ČR, ale dne 7. 7. 2023 byl vrácen zpět do Rumunska. Dočasné ochrany, která mu byla v Rumunsku udělena se zřekl dne 13. 2. 2024, v Rumunsku pobýval až do 1. 3. 2024, kdy přicestoval do ČR. V ČR i na Ukrajině byl trestně stíhaný, v ČR byl odsouzen v letech 2005 a 2015. V rámci pohovoru pak uvedl, že dočasnou ochranu měl v Rumunsku od 10. 7. 2023 do 8. 2. 2024. Dále vypověděl, že v Rumunsku mu žádné nebezpečí nehrozí, o mezinárodní ochranu požádal proto, že se chce starat o svou 80letou matku, které byla v ČR udělena dočasná ochrana.
4. Na případ žalobce byl podle žalovaného aplikovatelný čl. 12 nařízení Dublin III, neboť žalobce byl držitelem povolení k pobytu vydaného Rumunskem dne 4. 5. 2023. Žalobce také uvedl, že byl držitelem dočasné ochrany, které se zřekl. Kvůli této skutečnosti byl již jednou přemístěn v rámci dublinského řízení zpět do Rumunska (na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2023, č. j. OAM-586/LE-LE05-D04-2023) a transfer proběhl dne 7. 7. 2023. Odpovědnost Rumunska v případě žalobce stále trvá. Rumunsko svou příslušnost k posouzení žalobcovy žádosti uznalo dne 12. 3. 2024.
5. Na základě Informace OAMP – Rumunsko ze dne 14. 6. 2023 žalovaný shledal, že v případě Rumunska neexistují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení nebo podmínek přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení. Ani žalobce neuvedl žádné prokazatelné negativní skutečnosti, které by mu v návratu do Rumunska bránily.
6. Důvody pro uplatnění čl. 17 nařízení Dublin III žalovaný neshledal. Žalobce uvedl, že mu v Rumunsku nic nehrozí a že tam od července 2023 žil a pracoval až do února 2024. Do Rumunska se nechce vrátit kvůli jazykové bariéře a proto, že se chce starat o svou 80letou matku. Má ještě sestru v Itálii, ale s tou se nestýká. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobce o mezinárodní ochranu v ČR již požádal v letech 2004, 2015, 2018 a 2023. Žalobce zmínil péči o matku pouze letmo a neposkytl žalovanému další relevantní informace, ze kterých by bylo možné určit, zda je žalobcova matka osobou závislou. Z žalobcovy žádosti i policejního informačního systému vyplývá, že opakovaně porušoval v ČR zákony a v letech 2005 a 2015 byl i odsouzen. Vzhledem k těmto okolnostem žalovaný k využití čl. 17 nařízení Dublin III nepřistoupil. Zdůraznil, že využití uvedeného ustanovení je oprávněním členského státu, a nikoliv jeho povinností, a není vynutitelné ani soudní cestou (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 2. 2023, č. j. 32 Az 38/2022-33).

II. Obsah žaloby

7. Žalobce v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu nesprávné aplikace

ustanovení o příslušnosti členského státu. Žalovaný se dostatečně nevěnoval ani přiměřenosti dopadů tohoto zásahu (nuceného vycestování) a nedostatečně se věnoval možnosti uplatnění čl. 17 nařízení Dublin III. Neuplatnění tohoto práva zdůvodnil pouze vágně a obecně.

8. Žalobce s přemístěním do Rumunska nesouhlasí, neboť by mu byla způsobena nevratná újma. V případě nuceného vycestování je žalovaný povinen hodnotit přiměřenost zásahu do soukromých a rodinných práv žalobce. Judikaturou bylo dovozeno, že by měl hodnotit povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu, délku pobytu v hostitelském státě, dobu, která uplynula od porušení veřejného pořádku a chování cizince v průběhu této doby, rodinnou situaci cizince, rozsah sociálních a kulturních vazeb, imigrační historii, věk a zdravotní stav cizince. Tato kritéria je třeba vždy posoudit samostatně i ve vzájemné souvislosti.
9. Přemístěním by žalobci byla způsobena závažná újma vzhledem k podmínkám uprchlických středisek, které připomínají podmínky v táborech nucených prací. Alarmující jsou zejména hygienické podmínky a nekontrolovatelné šíření infekčních nemocí a parazitů. Nelze opomenout omezené a někdy dokonce žádné přiděly jídla. Žalobce si byl při svém pobytu nucen zajišťovat stravu sám. Systematické nedostatky tedy podle žalobce představují nelidské a ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.
10. Tvzení žalovaného o situaci v azylových centrech je opřeno pouze o obecné informace, že Rumunsko je vázáno právními předpisy a mezinárodními smlouvami a že nebylo dosud vydáno žádné rozhodnutí, které by negativní situaci v Rumunsku deklarovalo. Rumunsko se podle žalobce nechová podle norem evropského ani mezinárodního práva. Žadatelům o mezinárodní ochranu v Rumunsku byly odebrány otisky prstů, bez přítomnosti tlumočníka je přinutili podepsat dokumenty a vyhodili je na ulici. Žalobce je proto přesvědčen, že jeho žádost nebude v Rumunsku posouzena řádně a bude nucen snášet nevyhovující životní podmínky. Přemístění žalobce do Rumunska je tak nepřijatelné podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
11. Ve správním řízení je to přitom žalovaný, kdo je povinen zjistit skutkový stav, a je tedy tím, kdo nese důkazní břemeno. Z žádného předpisu neplyne povinnost žadatele prokazovat systematické nedostatky azylového řízení. Je tak na žalovaném, aby dostal zásadě materiální pravdy a zásadě vyšetřovací. Podle judikatury má žalovaný povinnost se alespoň v hrubých rysech seznámit s tamním azylovým systémem, podmínkami přijetí žadatelů, včetně otázky jejich bezpečnosti a možnosti soudní ochrany. Stručné konstatování žalovaného, že Rumunsko je bezpečnou zemí, nemůže obstát. Žalovaný se v rozporu s judikaturou omezil pouze na zkoumání rumunského azylového systému v rovině právní, a nikoliv materiální. Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 27. 4. 2020, č. j. 60 Az 18/2020-25, uvedl, že obecné sdělení, že žadatelé mají nárok na materiální podmínky, je nedostatečné v situaci, kdy žadatel poukazuje na konkrétní materiální nedostatky. Je proto nezbytné, aby se žalovaný zabýval konkrétními námitkami žalobce.
12. Žalobce je přesvědčen, že odpovědnost za posouzení jeho žádosti by měla převzít Česká republika, protože se zde nyní nachází a odmítá žít v Rumunsku. Žalobce by v ČR rád našel práci a zajištění důstojného života bez obav o svou bezpečnost a zdravotní stav (i ve vztahu k své rodině). Podle žalobce je namístě aplikace čl. 17 nařízení Dublin III. Žalobce svou vůli setrvat v ČR a *de facto* i žádost o uplatnění čl. 17 nařízení Dublin III uplatnil při pohovoru dne 15. 3. 2024. Žalovaný byl povinen dostatečným způsobem odůvodnit převzetí odpovědnosti za posouzení žádosti žalobce, což neučinil. Dotčené ustanovení má diskreční

povahu, členským státům je poskytnut široký prostor pro uvážení a nařízení Dublin III neobsahuje v tomto ohledu žádné omezení. Existence diskrečního oprávnění ale neznamená, že rozhodování žalovaného nemá žádné limity. Případné rozhodnutí o (ne)aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III musí být vždy vyčerpávajícím způsobem odůvodněno, aby jej soud mohl přezkoumat. Takové odůvodnění napadené rozhodnutí neobsahuje.

13. Podle žalobce existují v jeho případě okolnosti, které odůvodňují pečlivější posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Na území ČR žije žalobcova matka (nar. 1944), které byla udělena dočasná ochrana. Vzhledem k vysokému věku je v určitých ohledech značně limitovaná a bez žalobcovy pomoci může fungovat v běžném životě jen stěží. Žalobcovo přemístění do Rumunska se tak znatelně dotkne i jí. I žalovaný uvedl, že čl. 17 je možné využít i z humanitárních důvodů nebo z důvodu zájmu na sloučení rodiny, ale jeho aplikaci vylučuje z důvodu, že je žalobce osobou trestanou. Žalobce trest vykonal, a proto není namístě jej dále sankcionovat. Žalovaný se nezabýval ani otázkou možného zahlazení. Pokud již k němu došlo, hledí se na žalobce, jako by nebyl odsouzen. Ve spojení s presumcí nevinu se tím úvahy žalovaného definitivně diskvalifikovaly.
14. Nadto, žalovaný se téměř nevyjadřuje k možné aplikaci čl. 16 nařízení Dublin III. S touto otázkou se vypořádal stroze pouze na poslední straně napadeného rozhodnutí. Takový postup nesplňuje požadavky na řádné odůvodnění. Žalovaný pouze uvedl, že žalobce netvrdil žádné konkrétní informace, na jejichž základě by bylo možné posoudit, zda je žalobcova matka osobou závislou. Bylo přitom povinností žalovaného učinit proaktivní kroky k dostatečnému zjištění skutkového stavu. Žalobce (*pozn. soudu*: patrně myšleno žalovaný) se nepokusil žalobcovu matku kontaktovat a prolustrovat a v souvislosti s možnou závislostí se žalobce blíže nedotázal. Žalobce v tomto spatřuje přenášení důkazního břemene na svou osobu, aniž by byl poučen o povinnosti doplnit dokazování. Tím žalovaný porušil základní zásady správního řízení.
15. V souvislosti s čl. 16 nařízení Dublin III je vhodné zmínit nařízení Komise (ES) č. 1560/2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „prováděcí nařízení“), které bylo novelizováno pro účely nařízení Dublin III a pokud hovoří o čl. 15 odst. 2 je tím myšlen čl. 16 nařízení Dublin III (viz příloha II). V souladu s čl. 11 odst. 2 prováděcího nařízení je při posuzování předpokladů čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III potřeba vycházet zejména z objektivních kritérií jako jsou lékařská potvrzení a v případě že nejsou k dispozici se považují za prokázané pouze na základě přesvědčivých tvrzení dotčených osob. Žalovaný nevyvinul snahu k získání objektivních důkazů a na rozhodné skutečnosti se blíže netázal.
16. Nejdůležitější je pak čl. 11 odst. 3 prováděcího nařízení, který obsahuje demonstrativní výčet skutečností, které mají být vzaty v potaz při posuzování nezbytnosti a vhodnosti slučování dotčených osob (rodinná situace, která existovala v zemi původu; okolnosti, za nichž byly osoby rozděleny; stav různých azylových řízení nebo řízení podle právních předpisů o cizincích). Žalovaný však tato hlediska nezvážil. Ze samotného věku žalobcovy matky (80 let) je přitom třeba nabýt podezření, že u ní bude přítomen určitý stupeň závislosti na žalobci. Tvrzení žalovaného, že z informací poskytnutých žalobcem nelze určit, zda je žalobcova matka na něm závislá, není pravdivé. Podle žalobce je otázkou, zda je Rumunsko vůbec příslušnou zemí.
17. Dále žalobce namítl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je vadné v části určující

příslušnost Rumunska. Čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III se týká pouze situace, kdy je žadatel na území druhého státu držitelem platného oprávnění k pobytu. Tvrzení, že odpovědnost Rumunska trvá, je vágní. Žalovaný přitom konstatuje, že žalobce byl držitelem dočasné ochrany v Rumunsku, které se zřekl. Žalobce se domnívá, že rumunské právo obsahuje paralelu § 11 písm. d) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, který předpokládá jako jeden z důvodů zániku pobytového oprávnění vzdání se dočasné ochrany. Pobytové oprávnění žalobce tak již nemůže být na území Rumunska platné. Žalovaný tvrzení žalobce, o tom, že se dočasné ochrany vzdal, nevyvrací. Napadené rozhodnutí je tak buď nepřezkoumatelné, nebo vnitřně rozporné.

18. Na základě výše uvedeného se žalobce domnívá, že žalovaný porušil § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu a čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

III. Vyjádření žalovaného

19. Podle žalovaného žalobní námitky neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu, zákona o azylu nebo nařízení Dublin III nebo že by vydal nezákonné či nedostatečně odůvodněné rozhodnutí. Odkázal proto na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí. Žalovaný trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, případ posoudil ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace. Dále žalovaný zopakoval argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Dodal, že v žalobě uvedené požadavky na rozhodnutí jsou ve zjevné asymetrii ke skutečnostem prezentovaným žalobcem v průběhu správního řízení. Žalovaný je povinen vycházet z individuálních okolností případu, které byly v nynějším případě zohledněny. V průběhu správního řízení žalobce nevyjádřil žádné konkrétní námitky proti rumunskému azylovému systému.
20. Dále žalovaný odkázal na rozsudek ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17, body 58 až 60, v němž Soudní dvůr zdůraznil, že čl. 17 nařízení Dublin III je fakultativní a ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je předložena, i když není příslušný podle uvedeného nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním postupem podmíněna a odkázal přitom na rozsudky ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/, bod 36, ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53, a další rozsudky. Argumentaci žalobce, že si nepřeje být přemístěn do Rumunska a že si přeje zůstat v ČR, kde se chce starat o svou matku, nelze podle žalovaného přijmout jako legální pro setrvání na území ČR, jak předpokládá zákon o azylu. V případě žalobce neexistuje žádný humanitární důvod pro převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobce. V průběhu řízení žalobce nepřednesl žádnou azylově relevantní námitku vůči Rumunsku. Žaloba obsahuje pouze obecná a ničím nepodložená tvrzení.

IV. Posouzení žaloby soudem

21. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem implicitně souhlasili.
22. Žaloba není důvodná.
23. Dublinský systém, jehož jádrem je nařízení Dublin III, je právní mechanismus sloužící k určení státu, jenž má být odpovědný za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané

státním příslušníkem třetího státu. Vychází ze zásady, že k posouzení žádosti je příslušný právě jeden členský stát, a to především členský stát, který hrál největší úlohu při vstupu a pobytu žadatele na území členských států, s určitými výjimkami, jež mají chránit celistvost rodiny (viz důvodová zpráva k nařízení Dublin III). S ohledem na tento výchozí předpoklad jsou pak řazena i jednotlivá kritéria. Články 8 až 11 se týkají nezletilých a žadatelů, kteří mají na území EU rodinné příslušníky nebo příbuzné, kteří požívají mezinárodní ochrany nebo o ni žádají. Následující články 12 až 14 (udělení víza nebo povolení k pobytu; nedovolené překročení vnější hranice; vstup s osvobozením od vízové povinnosti) mají zpravidla umožnit, aby příslušnost k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu připadla členskému státu, který primárně umožnil vstup nebo pobyt žadatele na území členských států EU (viz rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 26. 7. 2017, *Jafari*, C-646/16, body 87 až 91). Posledním kritériem kapitoly III je žádost o mezinárodní ochranu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (čl. 15).

24. Článek 3 odst. 1 nařízení Dublin III stanoví, že žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III tohoto nařízení. Podle čl. 7 odst. 1 se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v kapitole III, tedy v čl. 8 až 15. Teprve pokud nelze nalézt vazbu mezi žadatelem a státem určeným podle uvedených kritérií, přichází v úvahu „zbytkové kritérium“ podle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce, tedy stát, v němž žadatel podal svou první žádost o mezinárodní ochranu.
25. V nyní posuzované věci žalovaný určil příslušnost Rumunska na základě čl. 12 nařízení Dublin III. Podle tohoto ustanovení platí, že *„[p]okud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování [...]“*. Odstavec 4 téhož ustanovení pak doplňuje, že *„[p]okud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států“*.
26. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce přicestoval do ČR letecky dne 1. 3. 2024 z Rumunska. To potvrzuje i razítko v jeho cestovním pasu ze dne 1. 3. 2024 z letiště v Bukurešti. Tuto skutečnost žalobce nepopírá. V rámci poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že na začátku května 2023 přešel z Ukrajiny pěšky ilegálně do Rumunska, pak letěl do ČR, kde mu bylo řečeno *„že má deportaci do 13. 2. 2024“*. Byl vrácen do Rumunska, kde mu byla udělena dočasná ochrana, ale té se zřekl dne 8. 2. 2024. Od 7. 7. 2023, kdy byl eskortován do Rumunska, až do svého příjezdu do ČR 1. 3. 2024 pobýval v Rumunsku, kde i „oficiálně“ pracoval. Ve sdělení ze dne 12. 3. 2024 Rumunsko svou příslušnost k posouzení žalobcovy žádosti uznalo.
27. Na základě těchto zjištění soud nesouhlasí se žalobcem, že by žalovaný pochybil tím, že určil příslušnost Rumunska. Z výše uvedeného je zřejmé, že aplikace čl. 12 nařízení Dublin III byla řádně odůvodněna skutkovými okolnostmi posuzované věci. Žalobce připouští, že mu bylo Rumunskem uděleno povolení k pobytu na základě dočasné ochrany. Tvrdí však, že se jej zřekl. Z jeho výpovědi nicméně vyplývá, že se tak mělo stát v únoru 2024, z tohoto důvodu v době podání žádosti (1. 3. 2024) dosud neuplynula doba uvedená v citovaném odstavci 4, která by vylučovala aplikaci pravidla uvedeného v odstavci 1, podle kterého je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který povolení k pobytu

vydal.

28. Žalobní námitky tento závěr nevyvrací, neboť žalobce přehlíží odstavec 4 článku 12 nařízení Dublin III a vychází z toho, že pokud se povolení k pobytu na základě dočasné ochrany vzdal, čl. 12 se na něj nevztahuje. Tato úvaha je mylná. Zmiňované ustanovení má mimo jiné bránit *forum shopping*, tedy tomu, aby bylo obcházeno základní pravidlo dublinského systému, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušný právě jeden stát (viz výše bod 23).
29. Žalobce by nemohl být předán do členského státu určeného podle čl. 12 nařízení Dublin III pouze v případě, pokud by existovaly závažné důvody se domnívat, že v tomto státě dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU (čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III, srov. také rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N. S. a další*, C-411/10 a C-493/10). V takovém případě by členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu (tedy ČR), byl povinen pokračovat v posuzování kritérií stanovených v kapitole III. Teprve pokud by nebylo možné provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě těchto kritérií, ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, stal by se příslušným členský stát, který řízení o určení příslušného členského státu vede (čl. 3 odst. 2 třetí pododstavec nařízení Dublin III). Tato situace však v posuzované věci nenastala.
30. Žalovaný se otázkou případných systémových nedostatků v Rumunsku ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III zabýval, na základě informací o rumunském azylovém systému a přijímacích podmínkách však neshledal, že by existovaly závažné důvody se domnívat, že by v Rumunsku docházelo k takovým systémovým nedostatkům, které by dosahovaly možného rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení.
31. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že mezi členskými státy platí zásada vzájemné důvěry, podle které existuje vyvratitelná domněnka, že členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jedná (bude jednat) v souladu s unijním právem, včetně základních práv (viz rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N. S.*, spojené věci C-411/10 a C-493/10, nebo např. usnesení NSS ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016-52). Pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (viz např. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41, bod 22). V rozsudku ze dne 19. 3. 2019, *Jawo*, C-163/17, velký senát Soudního dvora v bodu 90 uvedl že, „*má-li soud, který rozhoduje o opravném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob*“ (zdůraznění doplněno). K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto nedostatky dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020-27, bod 33).
32. Ve správním řízení žalobce neuvedl vůbec žádné námitky, z nichž by vyplývalo, že v Rumunsku dochází k systémovým nedostatkům ve výše uvedeném smyslu. Naopak z jeho

výpovědi vyplynulo, že mu byla v Rumunsku udělena dočasná ochrana, že byl ubytován v azylovém zařízení, přičemž netvrdil, že by tamější pobyt vykazoval nějaké nedostatky. Dokonce uvedl, že „oficiálně“ pracoval. Ve světle těchto skutečností je žalobní tvrzení, že si žalobce musel zajišťovat stravu sám, zcela nedůvodné.

33. Žalobce namítá systémové nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III poprvé v žalobě a poukazuje zejména na špatné hygienické podmínky v azylových centrech. Tyto námitky však zůstaly pouze v rovině tvrzení a nebyly nijak doloženy, a to ani poté, kdy byl žalobci soudem ustanoven zástupce z řad advokátů. Není tedy zřejmé, z jakých zdrojů žalobce čerpal, neumožnil tak soudu jeho tvrzení přezkoumat.
34. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný si opatřil zprávu o azylovém řízení a přijímacích podmínkách v Rumunsku, a to Informaci OAMP – Rumunsko ze dne 14. 6. 2023, která vychází z dalších zdrojů. Tato zpráva je přiměřeně aktuální a z ničeho nevyplývá, že by v době vydání napadeného rozhodnutí byla již zastaralá. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že v případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena pouze zpráva Informace OAMP, vycházející z více zdrojů, a Nejvyšší správní soud ji v rámci správního řízení obecně považuje za dostatečný podklad. Jiná situace by nastala, pokud by žadatel namítal konkrétní skutečnosti, nasvědčující existenci systémových nedostatků (viz rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18). Tak tomu v nyní posuzované věci nebylo, protože žalobce ve správním řízení na žádné problémy rumunského azylového systému nepoukazoval, žalovaný tak neměl důvod opatřovat si další zprávy o Rumunsku, a to i s ohledem na četnou judikaturu, která potvrzuje, že v Rumunsku systémové nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III nejsou (viz dále judikaturu citovanou v následujícím bodě).
35. Tvrzení o existenci systémových nedostatků rumunského azylového systému a přijímacích podmínek je přitom v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že případné nedostatky rumunského azylového systému nedosahují takové závažnosti, aby představovaly riziko nelidského či ponižujícího zacházení (z poslední doby viz např. usnesení NSS ze dne 21. 2. 2024, č. j. 1 Azs 20/2024-35, bod 15, který odkazuje na rozsudky ze dne 4. 3. 2021, č. j. 9 Azs 269/2020-50, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21, ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020-23, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018-20, a usnesení ze dne 3. 10. 2019, č. j. 9 Azs 236/2019-28, ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019-30, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019-37, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019-56, ze dne 12. 7. 2022, č. j. 6 Azs 173/2021-40, či ze dne 30. 6. 2022, č. j. 8 Azs 392/2021-27).
36. S ohledem na tuto četnou judikaturu soud nepovažuje námitku nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti posouzení systémových nedostatků v Rumunsku za důvodnou. Závěry Nejvyššího správního soudu v těchto rozhodnutích žalobce nijak konkrétně nezpochybnil a svá obecná tvrzení o systémových nedostacích nijak nedoložil.
37. Podstatná část žalobní argumentace směřuje k nevyužití čl. 17 nařízení Dublin III, tedy diskreční klauzule, někdy též označované jako klauzule suverenity. Podle odstavce 1 citovaného ustanovení se „[o]dchylně od čl. 3 odst. 1 [...] může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný“ (odstavec 2 pak stanoví možnost členského státu požádat jiný členský, aby z humanitárních důvodů určitého žadatele převzal). Klauzule suverenity vyjadřuje tradiční privilegium státu udělovat cizincům azyl a zároveň navazuje toto oprávnění na společný evropský azylový systém.

V rozsudku ze dne 16. 2. 2017, C. K., C-578/16 PPU, Soudní dvůr potvrdil, že i při použití diskrečního ustanovení čl. 17 členský stát uplatňuje unijní právo.

38. Klausule suverenity byla obsažena již v předchozím nařízení Dublin II (č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států), a to v jeho tehdejší č. 3 odst. 2. Ve výše zmíněném rozsudku *N. S. a další* byl Soudní dvůr dotázán, zda pokud je zjištěno, že příslušný členský stát nedodrží základní práva, je členský stát, který má provést přemístění žadatele o azyl, povinen přijmout odpovědnost za posouzení žádosti o azyl podle diskrečního ustanovení čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin II. Jinými slovy, zda se za určitých okolností může stát z diskrečního oprávnění povinnost. Soudní dvůr odpověděl tak, že pokud by existovaly závažné důvody se domnívat, že v příslušném členském státě dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, nelze žadatele do takového státu přemístit a je třeba pokračovat v posuzování dalších kritérií pro určení členského státu. Pokud by nebylo možné provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě těchto kritérií, ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, stal by se příslušným členský stát, který řízení o určení příslušného členského státu vede. Dodal, že je třeba, aby členský stát, v němž se žadatel o azyl nachází, dbal na to, aby nezhoršoval situaci, kdy jsou porušována základní práva tohoto žadatele, postupem určování příslušného členského státu, který by byl nepřiměřeně dlouhý. V případě potřeby mu přísluší, aby v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin II posoudil žádost sám.
39. Situace popsaná v rozsudku *N. S. a další* byla následně z klauzule suverenity „vydělena“ a byla výslovně zakotvena do čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, zatímco klauzule suverenity byla přesunuta do čl. 17 nařízení Dublin III.
40. K výkladu čl. 17 nařízení Dublin III pak směřovala předběžná otázka ve věci C. K. týkající se tzv. „zdravotních případů“, v nichž by riziko porušení zákazu nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU nevyplývalo ze systémových nedostatků v příslušném členském státě, ale ze zdravotního stavu žadatele. Soudní dvůr připustil, že mohou existovat výjimečné situace, kdy i bez ohledu na kvalitu přijetí a péči dostupnou v členském státě příslušném pro posouzení žádosti, nebude možné vyloučit, že přemístění žadatele o azyl, jehož zdravotní stav je obzvláště závažný, může pro něj samo o sobě s sebou nést skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení. V takovém případě, orgány dotčeného členského státu (včetně soudů) nemohou nepřihlédnout k těmto skutečnostem (odst. 75 rozsudku C. K.). I pokud by však taková situace nastala, *nevzniká členskému státu povinnost převzít příslušnost na základě čl. 17 nařízení Dublin III* (bod 88 rozsudku C. K.). Soudní dvůr ponechal uplatnění čl. 17 nařízení Dublin III v diskreci členských států. Pokud by zdravotní stav žadatele byl natolik závažný, že by samotné jeho přemístění představovalo skutečné riziko nelidského a ponižujícího zacházení a toto riziko by nebylo možné vyloučit ani přijetím opatření podle čl. 29 až 32 nařízení Dublin III a kapitoly III prováděcího nařízení Komise (ES) č. 1560/2003, bylo by povinností orgánů členského státu, aby *odložily výkon rozhodnutí o přemístění do doby, než zdravotní stav žadatele jeho přemístění umožní*. Teprve pokud by zdravotní stav žadatele neumožnil přemístění během šestiměsíční lhůty stanovené v čl. 29 odst. 1 nařízení Dublin III, zanikla by povinnost příslušného státu k převzetí žadatele a příslušným státem by se *v důsledku*

uplynutí této lhůty (nikoliv na základě čl. 17 nařízení Dublin III) stal dožadující členský stát, tedy stát, v němž se žadatel fyzicky nachází (body 76 až 90 rozsudku C. K.; viz též rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 Azs 398/2017-25).

41. Jak vyplývá z výše uvedeného, na rozdíl od shora popsané situace existence systémových nedostatků (pro níž v nařízení Dublin III nyní existuje speciální výslovná úprava), v případě diskreční klauzule zakotvené v čl. 17 nařízení Dublin III nevzniká členskému státu povinnost převzít příslušnost ani tehdy, pokud by v určitých případech (popsaných v rozsudku C. K.) hrozilo porušení čl. 4 Listiny základních práv EU (který v zásadě odpovídá čl. 3 Úmluvy). Takové situace mají být řešeny pouze odkladem vykonatelnosti rozhodnutí s tím, že pokud riziko porušení čl. 4 Listiny základních práv EU přetrvává natolik dlouho, že dojde k marnému uplynutí lhůty podle čl. 29 odst. 1 nařízení Dublin III, stane se členský stát, ve kterém se žadatel nachází, příslušným na základě uplynutí této lhůty, nikoliv proto, že by byl povinen aplikovat čl. 17 nařízení Dublin III.
42. Diskreční povahu čl. 17 nařízení Dublin III potvrzuje i následná judikatura Soudního dvora. V rozsudku ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17 (viz zejm. body 58 až 60), Soudní dvůr zdůraznil, že ze znění čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, jasně vyplývá, že toto ustanovení je fakultativní, neboť ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je předložena, i když není příslušný podle kritérií pro určení příslušného členského státu ve smyslu tohoto nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna (odkázal přitom na rozsudek ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/11, bod 36). Každý členský stát se tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz také rozsudek ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je podle Soudního dvora na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12, bod 57 a citovaná judikatura), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek ze dne 5. 7. 2018, *X.*, C-213/17, bod 61 a citovaná judikatura).
43. S ohledem na popsanou širokou posuzovací pravomoc Soudní dvůr v rozsudku *M. A. a další* uzavřel, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný (bod 17 rozsudku *M. A. a další*). V této souvislosti je pak třeba dodat, že ve věci *M. A. a další* bylo dotčené nezletilé dítě žadatelem (viz bod 33 citovaného rozsudku), vztahovaly se na něj tedy záruky pro nezletilé podle čl. 6 nařízení Dublin III. Ani tato situace však nebyla způsobila založit povinnost státu k převzetí příslušnosti.
44. Unijní právo tedy přiznává členskému státu široký prostor pro uvážení, zda se rozhodne využít svého oprávnění převzít příslušnost k posouzení žádosti, k níž jinak příslušný není. Čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III (na rozdíl od odstavce 2, který upravuje zrcadlovou situaci, kdy by naopak ČR žádala jiný členský stát, aby příslušnost namísto ČR převzal) neobsahuje žádné omezení z hlediska důvodů použití, ani žádný neurčitý pojem (např. „případ hodný zvláštního zřetele“, jak výslovně uvádí např. § 14 zákon o azylu). Členský stát může svého

oprávnění podle odstavce 1 využít s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy (viz rozsudek Soudního dvora *M. A. a další* citovaný výše v bodu 42).

45. Tato skutečnost na druhou stranu neznamená právo členského státu, resp. rozhodujícího správního orgánu k libovůli. Určité limity správního uvážení žalovaného vyplývají z vnitrostátní judikatury. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je namístě úvahu o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III ustanovení učinit (viz rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat. V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k ČR, resp. tato má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby České republiky či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě namístě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný podle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky (bod 33 citovaného rozsudku).
46. V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016-24 Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevyjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.
47. Z povahy rozhodnutí vydaného na základě správního uvážení pak vyplývá také omezený rozsah soudního přezkumu (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014-51, č. 3314/2015 Sb. NSS, bod 23 a judikaturu tam citovanou). Při přezkumu rozhodnutí založených na správním uvážení soud zkoumá pouze to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda toto uvážení nezneužil (viz § 78 odst. 1 s. ř. s.). Za tímto účelem pak posuzuje, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo usnesení NSS ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56, bod 8). Soudu proto nepřisluší nahrazovat správní uvážení náležející správnímu orgánu vlastním uvážením soudním (srov. např. usnesení NSS ze dne 1. 9. 2021, č. j. 1 Azs 152/2021-68).
48. Z napadeného rozhodnutí žalovaného vyplývá, že při úvahách o možném využití čl. 17 nařízení Dublin III převážilo předchozí negativní jednání žalobce (dvojí trestní odsouzení v ČR) nad jeho přáním starat se matku, již je 80 let. Žalovaný přitom zohlednil, že žalobce v minulosti již čtyřikrát žádal o mezinárodní ochranu. Ve světle dalších skutečností vyplývajících z napadeného rozhodnutí, zejm. skutečnosti, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob od 31. 3. 2015 do 9. 8. 2024 a v minulosti vystupoval pod falešnou identitou na základě padělaného litevského pasu, nelze konstatovat, že by žalovaný vybočil

z mezí správního uvážení, které je mu v této otázce svěřeno, že by správní uvážení zneužil nebo že by rozhodl svévolně. Přestože k odsouzení žalobce došlo již před relativně delší dobou a podle opisu z evidence rejstříků trestů žalobce tresty vykonal dne 20. 3. 2014, resp. 23. 4. 2018, a je tedy možné, že některé z těchto odsouzení bylo zahlazeno (to však s ohledem na nedostatek informací nelze jednoznačně určit a i žalobce hovoří o zahlazení v kondicionálu), tyto skutečnosti žalovanému nebránily, aby k nim přihlédl v rámci hodnocení žalobcovy osobnosti.

49. Přestože v případě žalobce existovaly skutečnosti svědčící v jeho prospěch (přítomnost matky ve věku 80 let), existovaly zde i významné skutečnosti v jeho neprospěch. To, na kterou stranu mísky vah se posouzení možné aplikace čl. 17 nařízení Dublin III přikloní, bylo na uvážení žalovaného a v souladu s výše citovanou judikaturou soud nemůže nahrazovat tuto úvahu úvahou vlastní.
50. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že by žalovaný pochybil, pokud se žalobce dále nedoptával na okolnosti související s jeho matkou. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o informace z oblasti žalobcova soukromého života, je v takových případech iniciativa na účastníku řízení. I v případech, kdy správní orgány posuzují přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života v pobytových věcech podle čl. 8 Úmluvy nebo § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že je výhradně na cizinci, aby v řízení (a to i vedeném z úřední povinnosti) dostatečně konkrétně tvrdil své osobní či rodinné vazby, které mohou být rozhodnutím dotčeny, neboť se jedná o jeho intimní sféru (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34, ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017-27, ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008-63, a mnohé další). Tyto závěry lze přiměřeně vztáhnout i na tvrzení týkající se osobní sféry v rámci dublinského řízení.
51. V této souvislosti je nicméně třeba zdůraznit, že se žalobce mylí, pokud tvrdí, že se v rámci dublinského řízení posuzuje přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy nebo § 174a zákona o pobytu cizinců. Takovou povinnost nařízení Dublin III neobsahuje. Pro účely sloučení rodiny obsahuje samostatná pravidla, která však na žalobce s ohledem na skutkové okolnosti nedopadají, příp. lze zohlednit tyto dopady právě v rámci diskrečního oprávnění, v tom však žalovanému náleží široký prostor pro uvážení, jak soud vysvětlil výše.
52. Dále žalobce namítl, že měl žalovaný aplikovat čl. 16 nařízení Dublin III a z vlastní iniciativy zjišťovat pro účely jeho možné aplikace další skutečnosti. Ani této námitce soud nepřisvědčil. Podle čl. 16 odst. 1 nařízení Dublin III platí, že „[p]okud je žadatel z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislý na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, nebo pokud je toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele, členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto dítětem, sourozencem nebo rodičem za předpokladu, že tyto rodinné vazby již dříve existovaly v zemi původu, toto dítě, sourozenec nebo rodič nebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně“.
53. Z tohoto ustanovení vyplývá několik podmínek. Předně je třeba zdůraznit, že jeho aplikace je podmíněna písemnou žádostí dotčených osob. Z tohoto důvodu není odůvodnění neaplikace použití tohoto článku povinnou součástí všech dublinských rozhodnutí. Ze správního plyne, že písemná žádost žalobce a jeho matky ve smyslu citovaného ustanovení

nebyla podána, již z tohoto důvodu nelze žalovanému vytýkat, že čl. 16 neaplikoval a blíže se jím v odůvodnění nezabýval.

54. Krom toho, podle citovaného ustanovení „*členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí*“ žadatele se závislým rodinným příslušníkem. Z toho vyplývá, že se nejedná o povinnost členského státu. Nadto, lze souhlasit se žalovaným, že žalobce v rámci správního řízení netvrdil, že je jeho matka *na něm* závislá. V této souvislosti nelze přehlédnout, že z žalobcových tvrzení vyplynulo, že přinejmenším od května 2023 s matkou nežije. Z jeho tvrzení rovněž nevyplynulo, že se o matku staral v zemi původu. To se nejeví jako pravděpodobné již jen proto, že v květnu 2023 ji opustil (pokud s ním předtím žil) a sám nelegálně odešel do Rumunska.
55. Základní podmínky pro aplikaci čl. 16 nařízení Dublin III nebyly splněny, a proto se soud již nezabýval souvisejícími námitkami týkajícími se prováděcího nařízení.
56. Soud shrnuje, že neshledal napadené rozhodnutí nezákonným. Žalovaný nepochybil při určení příslušnosti členského státu podle čl. 12 nařízení Dublin III a v rámci posouzení možné aplikace diskrečního ustanovení čl. 17 téhož nepřekročil meze správního uvážení. Pro aplikaci čl. 16 uvedeného nařízení pak nebyly splněny podmínky. Žalovaný své úvahy odůvodnil s ohledem na skutkové okolnosti dostatečně. Z uvedených důvodů soud neshledal opodstatněnou ani zcela obecně formulovanou námitku porušení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Články 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy zmíněné v závěru žaloby se podle svého obsahu na nyní posuzovanou věc vůbec nevztahují.
57. Závěrem soud připomíná, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení ve smyslu § 76 s. ř. s., které nebyly žalobcem výslovně namítány, pouze pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost či jiné vady, které by bránily přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, soud neshledal.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

58. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
59. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
60. Ustanovenému zástupci soud odměnu nepřiznal, neboť zástupce neučinil v řízení žádný úkon. Žalobce podal ještě před ustanovením zástupce projednatelnou žalobu, ve které uvedl, že byla sepsána v rámci poskytování bezplatné právní pomoci.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. května 2024

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně